

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060403

DOM
2023-11-24
Stockholm

Mål nr
M 14360-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-11-14 i mål nr M 4474-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. A.E.L.

2. J.L.

3. R.Z.

Motpart

1. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun

2. Kentas Last & Schakt Aktiefbolag,

SAKEN

Anmälan av krossverksamhet, återvinning m.m. på fastigheten X (tidigare del av fastigheten Y) i Värmdö kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom, punkten 2, undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns beslut den 10 november 2020, dnr MIL.2020.3360, och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1987945

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A.E.L., J.L. och R.Z. (klagandena) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa länsstyrelsens beslut att upphäva nämndens beslut och återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt hand-läggning. J.L. har för egen del i andra hand yrkat att bolaget ska åläggas att åtgärda de olägenheter som uppstår till följd av verksamheten.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun har bestritt ändring.

Kentas Last & Schakt Aktiefbolag har fått tillfälle att yttra sig men inte avhörts.

Klagandena och nämnden har i allt väsentlig anfört detsamma som i underinstanserna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Den anmälda utökningen av befintlig verksamhet på fastigheten innebär bl.a. att mängden massor som ska återvinnas genom krossning och sortering ökar från 95 000 till 300 000 ton per år. Den innebär även att antalet transporter till och från verksamheten kommer att öka från 80 till maximalt 250 transportrörelser per dag.

Klagandena har invänt mot verksamhetens lokalisering med hänsyn till bl.a. att den stora mängden transporter kommer att innebära störningar i form av buller för boende längs Värmdövägen (väg 274).

Av utredningen framgår att transporterna till och från verksamheten kommer att ske på väg 274 i dess sträckning söder om verksamheten och att de utgör en stor andel av den totala mängden tung trafik på vägen. Vägen passerar Ängsvik som första samhälle drygt 4 km från verksamheten. Med hänsyn till omfattningen av de tunga transporterna anser Mark- och miljööverdomstolen att transporterna i vart fall på vägsträckan mellan verksamheten och Ängsvik, men eventuellt längre, har ett sådant samband med den anmälda verksamheten att det är fråga om ett följd företag som ska beaktas vid prövningen (se 16 kap. 7 § miljöbalken samt NJA 2004 s. 421, MÖD 2007:3 och

MÖD 2007:30). I den utredning som bifogats anmälan ingår inte utredning om vilken inverkan på omgivningen transporterna till och från verksamheten kommer att ha längs väg 274. Det går därför inte att avgöra om den anmälda verksamheten kan tillåtas på platsen och inte heller vilka eventuella skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka störningar från transporterna. Anmälan måste därför kompletteras med utredning i det avseendet. Med ändring av punkten 2 i mark- och miljödomstolens dom ska därför nämndens beslut undanröjas och ärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Li Brismo, referent, tekniska rådet Kerstin Gustafsson samt hovrättsrådet Katarina Welin.

Föredragande har varit Ylva Svensson.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-11-14
meddelad i
Nacka

Mål nr M 4474-22

PARTER

Klagande

Kentas Last & Schakt AB,

Klagande och motpart

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun,

Motparter

1. A.E.L.,
2. A.H.,
3. C.H.
4. J.L.,
5. A.S.,
6. M.S.
7. R.Z.,

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2022-05-30 i ärende nr 505-71639-2020, se bilaga 1

SAKEN

Anmälan av krossverksamhet, återvinning m.m. på fastigheten X (tidigare del av Y) i Värmdö kommun

---

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns överklagan.
  2. Med ändring av länsstyrelsens beslut fastställer mark- och miljödomstolen Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns beslut den 10 november 2020 gällande försiktighetsmått för miljöfarlig verksamhet.
-

Dok.Id 779939

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 69 131 07 Nacka	Sicklastråket 1	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se		måndag – fredag 08:00–16:30

BAKGRUND

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun (nämnden) beslutade den 10 november 2020 bl.a. att Kentas last & schakt AB (bolaget) på fastigheten Y får bedriva

- krossning och sortering av entreprenadberg,
- återvinning av entreprenadberg, schakt- och rivningsmassor genom krossning/sortering av jord, sten, asfalt, betong, tegel och entreprenadberg,
- lagring av icke-farligt avfall, samt
- framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter.

I beslutet förelades bolaget om olika försiktighetsmått. Dessa framgår av Länsstyrelsen i Stockholms läns (länsstyrelsen) beslut, se bilaga 1.

Nämndens beslut överklagades till länsstyrelsen av flera personer. Genom beslut den 30 maj 2022 upphävde länsstyrelsen beslutet och återförvisade ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Det huvudsakliga skälet till återförvisningen var att nämndens prövning inte omfattat den ansenliga ökningen av transporter till och från verksamhetsområdet som den anmälda verksamheten skulle ge upphov till.

Nämnden och bolaget har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN

Bolaget har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändringar av länsstyrelsens beslut, fastställer nämndens beslut.

Nämnden har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändringar av länsstyrelsens beslut, fastställer nämndens beslut.

A.E.L., A.H., C.H., J.L., A.S., M.S. och R.Z. har, som det får förstås, bestritt ändring.

Nämnden har getts möjlighet att yttra sig över bolagets överklagande, men har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN

Parterna var för sig hänvisat till olika handlingar, som getts in. De har anfört i huvudsak följande.

Bolaget

Inom Stockholmsområdet kommer det pågå mycket omfattande bygg- och anläggningsverksamhet under lång tid framöver. Detta innebär att stora mängder berg ska fraktas bort och omhändertas. Även det stora antalet mindre projekt i området bidrar med ett överskott av bergmaterial. Bergmaterialet kan efter vidare förädling genom krossning och sortering åter användas i bygg och anläggningsverksamhet.

I Stockholmsområdets östra region såsom Nacka och Värmdö kommun pågår stora byggprojekt vilket leder till ett stort behov av förädlat bergmaterial. I den östra regionen transporteras även bergmaterial med båt till skärgårdsöar för mindre projekt. Alternativet att göra uttag ur bergtäkter är inte lika aktuellt i området eftersom det är mycket långt till befintliga bergtäkter. Det finns därför ett behov av bolagets verksamhet.

Återvinningsverksamheten är optimalt placerad. Den ligger i anslutning till ett militärt övningsområde, en skjutbana och en motocrossbana. Verksamheten bedrivs vidare på en nedsänkt markyta med omgivande skyddsvallar och bebyggelsen i området är ytterst begränsad. Transporter av material kan anses som störande för omgivningen, belastande för miljön och relativt kostsamma. De bör därför vara så korta som möjligt. De två områden som passeras oftast och som bedöms som mest känsliga har en hastighetsbegränsning om 50 respektive 30 km/tim. De åtgärder som sedan tidigare vidtagits är att begränsa tiden för transporter till vardagar från kl. 08:00-16:00 och högst 250 fordonsrörelser per dag. En sådan begränsning får anses som tillräcklig för att dämpa upplevda störningar.

A.E.L., A.H., C.H., A.S. och M.S.

Det lågintensiva ljudet från bolagets verksamhet stör i en annars tyst miljö. Ljudet färdas över vattnet och det är svårt skydda sig mot ljudet. Detta förvärras då bolagets verksamhet har generösa öppettider. Störningarna är också större under den tid på året när det inte finns lövverk som fångar upp ljudet. Den nedsänkta markytan och de skyddsvallar som påstås finnas hindrar inte störningarna. Lokaliseringen av verksamheten kan därför inte anses passande. Det tidigare övningsfält som finns i närheten av verksamheten är sedan länge en helt tyst miljö.

Att låta den stora ökningen av tunga transporter åka genom mindre samhällen med svag väginfrastruktur, avsaknad av trottoarer och cykelbanor är oacceptabelt samt oansvarigt. På långa sträckor saknas även vägrenar.

A.H. och C.H. har tillagt följande.

Av de infrastrukturprojekt som bolaget hänvisat till som skäl till verksamhetens placering är det inga av projekten som genomförs i Värmdö kommun. Verksamheten ligger i periferin för både mottagare och leverantörer av krossmaterial.

J.L.

Det buller som transporterna till och från bolagets verksamhet genererar gör att folkhälsomyndighetens riktvärden för inomhusbuller överskrids. I närliggande samhällen är trafiken redan tät innan de ökade transporterna till och från bolagets verksamhet beaktas.

R.Z.

Bolaget har anmälts av kommunen för att olovligen fortsatt losshålla berg utan vare sig anmälan eller ansökan. Annan verksamhet som bolaget bedrivit på annan ort har stoppats till följd av störningar från den tunga trafiken som verksamheten gav upphov till. Det har aldrig gjorts någon prövning av verksamhetens lokalisering eller prövning av en alternativ lokalisering. Initialt handlade det om att bolaget ville bygga en industrihall på fastigheten vilket förutsatte att stora mängder berg sprängdes bort. I det bygglov som kommunen meddelade skrevs det in ett förbud mot att köra in externa massor på fastigheten. Trots förbudet ertappades bolaget med att köra in externa massor. Inom det närliggande militära övningsområdet får ingen skarp ammunition skjutas och skjutbanan får inte användas.

Det är allmänt känt att transporterna till och från verksamheten är störande. Detta gäller speciellt för de som är bosatta längs väg 274. Hastighetsbegränsningen vid närliggande samhällen är 50 km/tim med undantag för två fastigheter där hastighetsbegränsningen är 30 km/tim. Transporterna till och från verksamheten är endast begränsade att verka mellan 08:00-16:00 under delar av året.

Vidare ligger bolagets verksamhet i periferin i förhållande till både mottagare och leverantörer av krossmaterial. Platsen ligger också långt ifrån de infrastrukturprojekt som bolaget hänvisat till.

DOMSKÄL

Nämndens överklagande

Länsstyrelsens beslut om återförvisning går inte de allmänna intressen emot som nämnden har att företräda. Nämnden har därför inte rätt att överklaga länsstyrelsens beslut. Nämndens överklagande ska därför avvisas.

Bolagets överklagande

När en verksamhet förprövas ska transporter till och från verksamhetsområdet ingå i prövningen och – om det bedöms nödvändigt – regleras t.ex. genom föreläggande om försiktighetsmått. Transporter på stort avstånd från verksamheten omfattas inte av prövningen. Hur avgränsningen mellan transporter i närområdet och transporter på stort avstånd från verksamheten ska göras får bedömas från fall till fall.

Att externa transporter ska bedömas även när anmälningsskyldiga verksamheter förprövas framgår av MÖD 2007:3.

I det här fallet har påverkan från transporter till och från verksamheten och betydelsen av att reglera dessa lyfts av flera intressenter under handläggningen av anmälningsärendet.

När det gäller buller och andra aspekter av transporter har nämnden i motiveringen till sitt beslut angett bl.a. att prövningen ska göras av verksamhetsområdet samt att hänsyn inte kan tas till förhållanden på vägsträckor *långt ifrån* verksamhetsområdet. I beslutet finns också ett försiktighetsmått som specifikt reglerar antalet transportrörelser till och från verksamhetsområdet (punkt 4 b i beslutet) Där anges att

verksamheten får max ha totalt 250 transportrörelser till verksamheten på fastigheten Y per dygn (inkluderar transportrörelser in och ut från verksamheten). Även mindre fordon (t.ex. personbil med släp) räknas som transportrörelse.

Annat har inte framkommit än att nämndens prövning omfattat påverkan från transporter till och från verksamhetsområdet med en rimlig geografisk avgränsning. Enligt mark- och miljödomstolen utgör beslutade försiktighetsmått en tillräcklig reglering av transporter till och från verksamhetsområdet. Det är alltså inte nödvändigt med en återförvisning av skäl som länsstyrelsen angett. Vad motparterna fört fram ändrar inte den bedömningen. Nämndens beslut ska därför fastställas.

Övrigt

Till följd av genomförd fastighetsbildning bedrivs verksamheten numera huvudsakligen på fastigheten X.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)
Överklagande senast den 5 december 2022.

Inge Karlström

Annika Månsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Inge Karlström, ordförande, och tekniska rådet Annika Månsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Erik Simberg.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.